

Recorded in the Uusi Paviljonki Hall, Kauniainen, Finland, on 27–28 October 2012 (*Macbeth Overture*, *Dramatic Overture* and *Finnish Suite*) and 23–24 February 2013 (*Altböhmisches Weihnachtslied* and *Altgermanisches Julfest*)

Production, engineering and mastering: Tanel Klesment
Assistant: Kaspar Karner

Booklet essay: Kimmo Korhonen
Translations: Korhonen text – David Hackston; sung texts translated into English by – Mari Ruef Hofer (Op. 5; 1912); Op. 7: Jarno Raukko (checked by Kendra Willson); Opp. 5 and 7: translated into Finnish by Sofia Schäfer
Design and layout: Paul Brooks, Design and Print, Oxford

Support from the Finnish Music Foundation (MES), the Finnish Cultural Foundation and Jenny and Antti Wihuri Foundation is gratefully acknowledged.

Executive producer: Martin Anderson

TOCC 0174

© 2013, Toccata Classics, London

© 2013, Toccata Classics, London

Toccata Classics CDs are also available in the shops and can be ordered from our distributors around the world, a list of whom can be found at www.toccataclassics.com. If we have no representation in your country, please contact: Toccata Classics, 16 Dalkeith Court, Vincent Street, London SW1P 4HH, UK
Tel: +44/0 207 821 5020 E-mail: info@toccataclassics.com

Ernst MIELCK

Dramatic Overture, Op. 6
Macbeth Overture, Op. 2

Finnish Suite, Op. 10

**Old Bohemian Christmas
Song, Op. 5**

**Old Germanic Yule
Feast, Op. 7**

Juha Kotilainen, baritone
Academic Male-Voice Choir of Helsinki
Lyrän Academic Female-Voice Choir
Kampin Laulu Chamber Choir
Helsinki University Symphony Orchestra
Mikk Murdvee, conductor

INCLUDES FIRST RECORDINGS

THE GLORIOUS, TRAGIC CAREER OF ERNST MIELCK

by Kimmo Korhonen

In late spring 1899 the composer Ernst Mielck was struck with a serious bout of tuberculosis of the jugular gland. He underwent an operation, but the doctors did not give him much hope of recovery. By July of that year Mielck's condition showed signs of improvement, and in the middle of August he moved to the shores of Lago di Maggiore in Locarno, Switzerland, where he was to spend the following winter. Yet in spite of the encouraging prognosis, his condition took a turn for the worse: the illness spread to his lungs and Mielck died on 22 October. He was buried in Locarno two days later – on what would have been his 22nd birthday.

Mielck's sudden death marked the premature end of a career that promised great things. He had come to prominence only a few years earlier, first as a pianist, then as a composer. In his few years of creativity he composed a body of works that, though small, nonetheless demonstrated his extraordinary talent. His output includes the first fully fledged Finnish symphony (1897), composed two years before the First Symphony of Jean Sibelius. Contemporary musical circles even viewed him as a significant challenger to Sibelius. Mielck's career reached its zenith in December 1898, when he became the first Finnish composer to hold a concert of his own works with the Berlin Philharmonic.

In spite of this success, Mielck has remained something of an outsider in the history of Finnish music. At a time when young Finnish composers were increasingly turning their attentions to national themes and a post-Wagnerian musical language, Mielck took inspiration from central-European Romanticism and the traditional compositional forms of Mendelssohn, Schumann and Brahms.

'He was a brittle child'

Mielck was born into a family of affluent merchants in Vyborg,¹ at the easternmost corner of the Gulf of Finland, on 24 October 1877, and spoke both German and Swedish at home. He was a peculiar, withdrawn and sickly child, whose life was filled almost entirely with music, with the notable exception of a tragicomic infatuation with two of his cousins.

¹ Once, as Viipuri, the second-largest city in Finland, Vyborg was ceded to the USSR, with the rest of the Karelian Isthmus, by the Moscow Peace Treaty that concluded the Winter War in 1940.

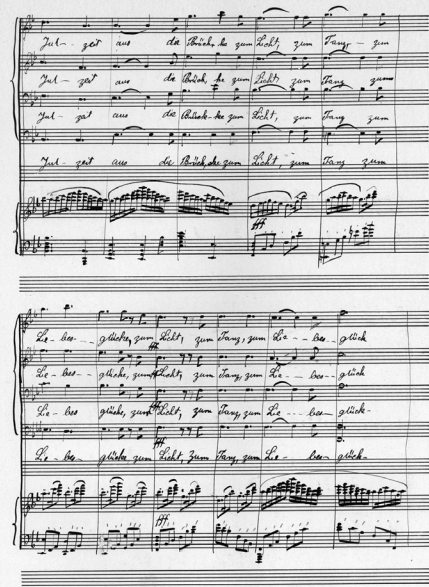
Mistelinoksa seinälle ripustakaa
ryhmyinen juhlahalko polttakaa.

Sitten tuolinne juhla-aterialle tuokaa
se on sopivaa Yulen pyhään aikaan.
Juhlikaa sitä kera tanssin ja loiston
kaksitoista päivää ja kaksitoista yötä.

Ja juokaa ja herkutelkaa, herkutelkaa ja juokaa,
sianpää ja oluttuoppi jo kutsuvat,
ja harpunhelahtys ja uhrituoksu
täyttäkööt juhlaallisesti ilman.

Rukoilkaa sydämestänne Bragea nyt,
hän saakoon teidät tekemään urheita tekoja
Täyttäen teidät autuaalla voimalla
kunnes olette ne loppuun uljaasti saattaneet.

Sitten rientäkää talosta taloon,
tanssien ja iloiten yltäkylläisyydessä
juhlikaa kunnes loistaa aamutähti,
hyvät jumalat sitä mieluusti katsovat,
he sillan rakentavat Yulen aikaan
valoon, tanssiin ja lemmonnonneen.

The closing chorus of the Old Germanic Yule Feast

The mistletoe go and hang on the wall,
the gnarled Yule log go and fan into flame.

Then bring your seats to the mighty meal,
as is proper in the holy Yuletide,
Make it merry with dance and glory,
twelve days long, twelve nights long.

And drink and relish and relish and drink,
for you await the boar's head and the mug of beer,
and the sounds of the harp, and the smell of the offer,
may they fill the air with festivity.

Pray to Brage in your heart now,
may he make you do mighty deeds,
Filling ye with blissful might,
until you have bravely fulfilled these feats.

Then hurry from house to house,
with dance and joy, in abundance
Celebrate until the Morning Star shines on ye,
the good gods look upon it with great pleasure
to help us go to Yuletide, they build a bridge,
to the light, to the dance, to the happiness of love.

Den Mistelzweig hängt an die Wand,
den knorrigen Julblockfacht in Brand.

Dann rückt zumächtgem Mahl den Stuhl,
so ziemt's zur heil'gen Zeit des Juls
Die feiert hoch mit Tanz und Glanz,
zwölf Tagelang, zwölf Nächte lang.

Und trinkt und schmaust und schmaust und trinkt,
Der Eberkopf und Masskrug winkt,
und Harfenklang und Opferduft
erfüllefeierlich die Luft.

Inbrünstig fleht zu Brage nun,
er lass euch tapfre Thaten thun.
Erfüllend euch mit selger Macht
bis ihr sie herrlich habt vollbracht.

Dann schwärmt herum von Haus
zu Haus mit Tanz und Glanz in Saus und Braus.
Schwärmt bis euch strahlt der Morgenstern,
die guten Göttersehn's so gern,
die bau'n zur Julzeit aus die Brücke
zum Licht, zum Tanz, zum Liebesglücke

From early childhood, weak health overshadowed Mielck's life. His mother later recalled events:

He was a brittle child. On one occasion he developed tetanus, and the doctor treating him, who thought he had already died, said to me, 'please don't cry, it's for the best, otherwise he would have lived to be an imbecile'. But he hadn't died, and he recovered. [...] He turned seven and barely spoke at all. Schooling was out of the question [...].²

Mielck did not become an imbecile. Nonetheless, his speech and other mental development were somewhat delayed. In addition to his poor health, many other factors helped shape his personality, and a number of traits – including slow development, withdrawal, difficulty with social interaction and an obsessive ability to focus on a single topic – appear to indicate some degree of autism.

Mielck is often described as one of the major precocious talents of Finnish music. He was no child prodigy in the manner of Mozart and Mendelssohn, since he only began regular musical study at the age of ten under the tutelage of a private teacher employed by his parents. That said, after he began studying his musical development was breathtaking, and before he turned fourteen he set off for Berlin to study at the renowned Stern Conservatoire.

During his time in Berlin (1891–94), Mielck studied piano with Heinrich Ehrlich,³ music theory with Ludwig Bussler⁴ and composition as a pupil of Arno Kleffel⁵. His first original compositions were written during this trip, including a Piano Trio (1892) that has subsequently been lost. The first of his works to have survived was a short *Romance* for cello and piano, composed during the summer of 1894. In November of the same year he gave his first public performance as a piano soloist when he played Mendelssohn's Piano Concerto in G minor with the Vyborg Orchestra.

Macbeth Overture, Op. 2 (1896)

Mielck undertook another study trip to Berlin in the autumn of 1895. This time he took lessons with the distinguished Max Bruch, who later referred to Mielck as his 'favourite student'.⁶

² Mielck's mother, Irene, in a letter to the sculptor Felix Nylund, 11 May 1904.

³ Ehrling (born in Vienna in 1822) was a pianist, composer and writer, and one of the first scholars to show an interest in ethnomusicology. He died, in Berlin, only two months after Mielck, on 30 December 1899. Perhaps his best-known student, besides Mielck, was Felix Droyschok.

⁴ The conductor and theorist Ludwig Bussler (1838–1900) wrote a number of textbooks, on counterpoint and fugue, instrumentation, harmony and composition. His best-known student was Bruno Walter.

⁵ Kleffel (1843–1913) was a conductor as well as composer; although he composed orchestral music and a string quartet, the bulk of his output consists of songs, choruses and piano music. Walter studied with him, too.

⁶ Bruch's student report, 22 June 1896.

Under Bruch's guidance during the winter of 1895–96, Mielck completed a string quartet and the *Macbeth Overture* [1]. In spite of the suggestion of its title, the *Macbeth Overture* is not programmatic music in the truest sense of the term. It does not seem appropriate to associate any of its musical themes with events or characters in Shakespeare's play, and in the years to come Mielck remained uninterested in the symphonic poem as a specifically narrative vehicle.

The *Macbeth Overture* exudes the Romanticism of Mendelssohn and Schumann. The work begins with a slow introduction complete with both dark undertones and a singing lyricism. The main section comprises a rhythmically energetic theme, an extravagantly lyrical second theme presented by the cellos, and a brass-heavy final theme. The transition into the development section is made via a brief recollection of the mood of the opening, and here Mielck expands on the theme from the introduction, the main theme and the second theme. Given the dark, bloody nature of *Macbeth*, it may seem surprising that the work ends in the resplendent, victorious tonality of F major. This decision may reflect the fact that Mielck approached the composition more in a purely musical sense than as a musical dramatist faithful to his subject.

Mielck returned to Finland in late spring 1896. He made several appearances as a pianist and completed his piano studies in St Petersburg during the winter of 1896–97. In the spring of 1897 he made his debut as a composer, this time in the capital city, Helsinki, when the influential Robert Kajanus,⁷ director of the Helsinki Orchestra, conducted the premiere performance of the *Macbeth Overture*. The work was received enthusiastically; moreover, the audience was astonished that such a young man (Mielck was eighteen at the time he composed the *Overture*) could compose such a mature work.

It was during the spring and summer of 1897 that Mielck completed his most important work, the *Symphony in F minor*, given its auspicious first performance at Mielck's composition concert in Helsinki in October of the same year, again under Kajanus' direction. With this concert, Mielck emerged as one of the foremost Finnish composers of his generation. But criticism of his piano-playing meant that he now only rarely performed works other than his own.

Dramatic Overture, Op. 6 (1898)

At the beginning of November 1897 Mielck once again travelled to Berlin. On this occasion the purpose was not to study but rather to pursue his own compositions and to show the fruits of his work to Bruch. Indeed, he had plenty to show, as this trip represents Mielck's most fervent period of creativity. During the four-month trip he managed, under Bruch's guidance, to amend his earlier works, notably the *Symphony* and probably also the *String*

⁷ Kajanus (1856–1933) returned to Helsinki in 1882 after studies and an early position abroad and soon founded the Helsinki Orchestral Society (now the Helsinki Philharmonic Orchestra), remaining its chief conductor for half a century. Since he was also director of music at the University of Helsinki for 29 years, from 1897, his influence on music-making and music-education in Finland was enormous. Kajanus was also a fine composer, writing music inspired by the Kalevala legends well before Sibelius, whose music he championed.

[2] *Vanha böömiläinen joululaulu, op. 5*

Saapukaa paimenet ihmehen luo,
teille min Jumala armossaan suo.
Kristus on tullut lahjaksi teille,
pelvotta tuokaa tervehdys hälle,
Jumalan pojalle.

Katsokaamme Beetlehemin talliin,
mitä taivainen kuoro meille on luvannut;
Sitä ylistäkäämme,
hartaasti julistakaamme:
Halleluja!

Kuunnelkaa, enkelit ilmoittavat:
Beetlehem ilon on juhlistava.
Ihmisten kesken riita on poissa.
Hyvä on tahto, vallitsee rauha.
Kiitos Jumalan.

[4] *Muinaisgermaaninen Yule-juhla, op. 7*

Hermann Allmersin runo

Kuulkaa miten jo pauhaa, jyskyttää ja jyrisee
korkealla ilmoissa ilta illan jälkeen
se ilmoittaa Wodanin hurjien joukkojen,
suloisen valon paluuta.

Näin lähenee pyhä Yulen aika,
nyt varustautukaa, valmistautukaa.
Vehrein kuusenoksia ja orjanlaakereita
huoneet ja salit koristelkaa.

Vanha böömiläinen joululaulu, op. 5

Muinaisgermaaninen Yule-juhla, op. 7

The first choral entry of the Old Germanic Yule Feast

[2] *Old Bohemian Christmas Song, Op. 5*

Come, all ye shepherds, ye children of earth,
Come ye, bring greetings to yon heavenly birth.
For Christ the Lord to all men is given,
To be our Saviour sent down from heaven:
Come, welcome Him!

Hasten then, hasten to Bethlehem's stall,
There to see heaven descend to us all.
With holy feeling, there humbly kneeling,
We will adore Him, bow down before Him,
Worship the King.

Angels and shepherds together we go
Seeking the Saviour from all earthly woe;
While angels, winging, His praise are singing,
Heaven's echoes ringing, peace on earth bringing,
Good will to men.

[4] *Old Germanic Yule Feast, Op. 7*
Poem by Hermann Allmers

Listen now, how it roars and pounds and clatters
high up in the air, night after night,
how it announces Wodan's wild army,
the coming back of the gentle light.

Now nears the sacred and holy Yuletide,
arm yourselves, prepare yourselves, don't hide,
With fresh and green branches of the fir tree,
and with hollies, decorate hallways and rooms.

[2] *AltböhmischesWeihnachtslied, Op. 5*

Kommet, ihr Hirten, ihr Männer und Fraun,
Kommet, das liebliche Kindlein zuschaun,
Christus, der Herr, ist heute geboren,
Den Gott zum Heiland euch hat erkoren.
Fürchtet euch nicht!

Lasset uns sehen in Bethlehems Stall,
Was unsverheissen der himmlische Schall;
Was wir dort finden, lasset uns künden,
Lasset uns preisen in frommen Weisen:
Halleluja!

Wahrlich, die Engel verkündigen heut
Bethlehems Hirtenvolk gar grosse Freud:
Nun soll es werden Friede auf Erden,
Den Menschen allenein Wohlgefallen:
Ehre sei Gott!

[4] *Altgermanisches Julfest, Op. 7*
Gedicht von Hermann Allmers

Hört, wie's schon braust und pocht und kracht,
hoch in den Lüften Nacht für Nacht,
es kündet Wodans wildes Heer
des holden Lichtes Wiederkehr.

Nun naht des Jules hochheil'ge Zeit,
auf, rüstet euch, macht euch bereit.
Mit jungern Grün von Tannenbaum
und Hülsen, schmückt, der Halle Raum.

Quintet (1897), composed a number of new works (the *Altböhmisches Weihnachtslied* for choir and orchestra, the *Dramatic Overture* and numerous songs) and sketched out the *Altgermanisches Julfest* for choir and orchestra and some themes for violin and orchestra in preparation for a proposed *Konzertstück*.

While in Berlin, Mielck established contact with Arthur Nikisch, conductor of the Berlin Philharmonic, and showed him the Symphony in F minor. Nikisch was enthusiastic and supportive of the young composer, although he never came to conduct any of Mielck's works. Nonetheless, his praise may have come in useful when Mielck began planning a concert of his works with the Berlin Philharmonic scheduled for the following autumn.

Of the works he composed in Berlin during the winter of 1897–98, the most important is the *Dramatic Overture* [3], completed at the end of January. Its inspiration may lie in Brahms' *Tragic Overture* (1880), which made a deep impression on Mielck when he heard it shortly before beginning work on the *Dramatic Overture*. Mielck showed his new overture to Bruch, who may well have suggested a number of amendments. He then sent the score to Kajanus, who duly conducted the premiere in Helsinki on 17 March 1898. Critics praised it, and to this day it is considered Mielck's most mature work.

As with the *Macbeth Overture*, the *Dramatic Overture* is constructed around a traditional sonata-form. Mielck does not bring anything new to it, but within the parameters of the structure he works very effectively, doing far more than simply filling in the form with music: he succeeds in using it to create an emotional whole, a musical narrative. He sketched out an abstract 'plot' through the music; not an extra-musical programme as such but an emotional struggle manifested through a series of contrasting musical currents. In his own words, he was attempting to depict 'emotional friezes or, if you will, a battle between a hero's good and evil spirits, whereby evil ultimately claims victory thus causing the hero's downfall'.⁸

The battle he describes begins with a slow, solemn introduction from which the rhythmic main theme appears. Given the dynamic nature of the main theme, the second theme provides an effective contrast in its rhythmic and melodic simplicity. After the presentation of the weighty final theme, the music shifts into the development section in a mood of tense mystery and expectation. One important feature is the manner in which the character of the themes changes in the recapitulation. The main theme is now accompanied by a counter-melody in the cellos and bassoons and is no longer as active as before. The second theme is also reshaped and is now presented in a glorious *fortissimo* by the full forces of the orchestra. But the music eventually returns to the minor and leads to an agonising and tragic recapitulation of the music from the introduction. Fragments from the introduction briefly reappear as the music dies away in an air of resignation.

Altböhmisches Weihnachtslied and *Altgermanisches Julfest*, Opp. 5 and 7 (1897 and 1898)
The *Altböhmisches Weihnachtslied* ('Old Bohemian Christmas Song') and the *Altgermanisches Julfest* ('Old Germanic Yule Feast') are related in many ways, though their respective characters are clearly rather different.

⁸ Letter to his cousin Ester Fabritius, dated 7 March 1898.

Both are cantatas for choir and orchestra, both were composed during the same period, and their texts give two different perspectives (one Christian and one pagan) on the central festival at the darkest time of year.

Based on the traditional Christmas story, the *Altböhmisches Weihnachtslied* [2] is the brighter of the two works. The text is taken from an old Bohemian Christmas song, well known from at least the beginning of the seventeenth century. Mielck uses the same German translation of this song as did the German composer and conductor Carl Riedel⁹ in his Christmas song *Die Engel und die Hirten* ('The Angel and the Shepherds'), published in 1870.

In keeping with the theme of the work, the *Altböhmisches Weihnachtslied* was completed around Christmas 1897, just before Mielck began work on the *Dramatic Overture*. Bruch followed the composition of this work closely and was particularly impressed by the 'Hallelujah' section, although he nonetheless suggested a number of corrections. Mielck called the completed work 'very simple and straightforward'.¹⁰ In the context of his *œuvre*, it represents a rare foray into the Christmas pastorale common in the Baroque era, and in the balance of its melodies and unity of its atmosphere it is one of his most charming creations.

The orchestral introduction is held together by a melodic strand in running semiquavers against which various contrapuntal elements are presented. Through the orchestral texture, the cor anglais gradually comes to the fore – a wise choice of instrument in what is perhaps a nod to the oboe d'amore, so popular in Baroque music. First the women's voices enter, their music continuing themes from the introduction in a mood of brightness and peace. After a short interlude it is the turn of the male voices, the shepherds, to put in an appearance. Beginning quietly and mysteriously but growing all the while, the 'Hallelujah' section brings the music to the glorious resolution of the finale, at the heart of which is a beautiful fugal section based on the women's opening theme.

Mielck began composing the *Altgermanisches Julfest* [4] in Berlin in February 1898 immediately after the completion of the *Dramatic Overture*. It seems that the work was finally completed later in the spring once he had returned to Finland, although Mielck had managed to show some form of through-composed score to Bruch before his departure. He described the work at the beginning of March that year: 'It is the complete opposite of the overture. I have rarely managed to write such joyous and jolly [music], notably the introduction and the closing section, of which Bruch was particularly complimentary, saying that it is "just right"'.¹¹

The *Altgermanisches Julfest* is a depiction of the Old Germanic feast of yuletide, held at the darkest time of year and later replaced with the Christian Christmas tradition. The boisterous pagan subject brought Mielck to score the work for an ensemble exuding masculine energy: baritone, male-voice choir and orchestra. Here the mode of expression, too, is more dynamic than in the *Altböhmisches Weihnachtslied*.

⁹ Riedel (1827–88) first studied at the Leipzig Conservatoire and then taught piano and theory there. Julius Reubke's *Sonata on the 94th Psalm* (1857) was dedicated to Riedel, his teacher.

¹⁰ In a letter to Ester Fabritius, dated 17 January 1898.

¹¹ In a letter to Ester Fabritius, dated 7 March 1898.

Orchestra/Orkesteri

Violins I/I viulu

Elina Palovaara (leader/
konserttimeistari)
Elisa Ylinen (deputy leader/
2. konserttimeistari)
Elina Aho
Antti Elomaa
Matti Fredriksson
Anna Hietala
Virva Lehmusvaara
Tommi Malinen
Jonna Marjamäki
Tuuli Meurman
Ida Nikula
Jarno Raukko
Sofia Schäfer
Laura Vesalainen
Helinä Voipio

Violins II/II viulu

Marja Aho
Marjo Apajasalo
Maria Brunberg
Rosa Degerman
Erik Elfving
Ursula Hehnen
Hennariia Herkkola
Mailis Hietala
Elina Karvonen
Lotta Karvonen
Marko Kaskelin
Satu Kekäläinen
Tero Pajunen
Maria Piikki
Milka Sormunen

Violas/Alto

Katja Haapaniemi
Jaakko Haapaniemi
Anni Holopainen
Matthias Keller
Aino Kenttä
Samuli Kenttämies

Terhi Koivisto
Jasmin Pape
Kaija Sivonen
Jani Suominen
Heikki Vilpponen

Cellos/Sello

Velma Aho
Sara Haalahti
Tero Hämeenaho
Paavo Junttila
Tuomas Kareinen
Risto Kesävuori
Sakari Kiilavuori
Toni Lähteinen
Aino Liutu
Joanna Rinne
Anna Syreeni
Helena Zimmerman

Double-Basses/Kontrabasso

Christina Långström
Enne Purovaara
Lauri Supponen
Juho Vikman

Flutes/Huilu

Saara Markkanen (also/myös
piccolo)
Miia Roiko-Jokela (also/myös
piccolo)
Hanna Rönty

Oboes/Oboe

Tiia Huotari (also cor anglais/
myös englannintorvi)
Ahti Syreeni

Clarinets/Klarinetti

Daniel Landau
Nelli Heikkilä
Maarit Rytioja

Bassoons/Fagotti

Maria Rytioja
Niilo Tarnanen
Dora Migrocz (double
bassoon/kontrafagotti)

Horns/Käyrätorvi

Kalle Kataja
Katja Reinisalmi
Nelly Söderström
Elina Tiainen
Gösta Ölander

Trumpets/Trumpetti

Antti Joki
Olli-Pekka Näsäro
Tuomas Tiainen
Risto Vesala

Trombones/Pasuuna

Ainomari Heikkilä
Mari Jaatinen
Mira Mattila
Aarne Tähtimeri

Tuba/Tuuba

Juho Simonen
Viina Tyystjärvi

Harp/Harppu

Katri Tikka
Saara Rautio

Percussion/Lyömäsoittimet

Laura Clewer
Jarmo Lahtiranta
Chi-Hsia Lai
Ying-Ju Lin
Lassi Pappinen
Toni Salama
Tuomas Siddall

Choir/Kuoro

Sopranos/Sopraano

Jenni Bergman
Catarina Bergström
Sara Brännäs
Johanna Eklundh
Hanna Eronen
Carina Frondén
Carolina Karvonen
Nicole Kilpi
Jennifer Ljungqvist
Laura Metso
Ronja Nordlin
Saija Paltia
Julia Pöysti
Emma Raunio
Joanna Suursalmi
Elina Tonteri
Tiia Viitanen

Altos/Altto

Antonia Aalto
Sophie Aminoff
Hannele Eriksson-Anttalainen
Annika Harding
Helleke Heikkinen
Rita Jailo
Anna Joustie
Jessica Lång
Mari Pietarila
Sonja Piippo
Annamari Rätty
Hanna-Maria Tarjamo
Ellen Ödahl

Tenors/Tenori

Otto Alanen
Peik Aspbäck
Marcus Björn
Simon Djupsjöbacka
Kurt Grönroos
Rikhard Husu
Jonatan Höglund

Mikkos/Mikko

Mikko Kankainen
Henri Lindén
Christof Mällinen
Krishna Nagaraja
Sakari Niemi
Ville Nikunen
Martin Nuutinen
Tino Oksanen
Anders Pohjola
Niklas Renvall
Jonne Sandström
Anton Staffans
Jan Strandberg
Onni Thulesius
Tuomas Valtonen
Fredrik Welander
John Öström

Basses/Basso

John Boström
Rikhard Dahlström
Anton Engelberg
Rasmus Firon
Emil Floman
Kimmo Heikkinen
Patrick Johnson
Rasmus Kurtén
Sakari Niemi
Kasper Sundström
John Tallqvist
Anders Thylin
Mathias Thylin
Oskar Westerlund
Tuomas Viskari
Markus Virtanen
Alexander Zilliacus

Sångföreningen (2008–); kamarikuoro Kampin Laulu (2011–); ja miesyhtye Petraloysio (2011–). Hän on myös vokaaliyhtye Lumen Valon jäsen, joka on uranuurtajia Suomessa aikaisen musiikin saralla. Kari Turusen kuorot ovat voittaneet monia palkintoja sekä kansallisissa että kansainvälisissä kilpailuissa. Hän sai mm. kuoronjohtajapalkinnon Marktoberdorfin kamarikuorokilpailussa vuonna 2003.

Turunen on opettanut kuoronjohtamista Tampereen Ammattikorkeakoulussa vuosien 2001 ja 2011 välillä, minkä jälkeen hän on keskittynyt rooliinsa artistina ja tutkijana. Hänet nähdään kuitenkin usein opettajana kuorokursseilla sekä kuoromusiikkiin erikoistuneena kirjoittajana. Hän on myös Suomen kuoronjohtajayhdistyksen puheenjohtaja. Kari Turunen valittiin vuoden kuoronjohtajaksi vuonna 2008.

Photo: Markku Pihlaja

Ylioppilaskunnan Soittajat (YS) on Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan (HYY) piirissä toimiva lähes satahenkinen sinfoniaorkesteri. Sen juuret ulottuvat vuoteen 1747, jolloin Turun akatemian yhteyteen perustettiin Akateeminen Kapelli, maamme ensimmäinen vakituinen orkesteri. Vuonna 1926 tämä orkesteritoiminta organisoitiin uudelleen ja Ylioppilaskunnan Soittajat perustettiin. YS jatkaa siis Suomen vanhimman orkesterin perinnettä suoraan alenevassa polvessa. YS:n soittajat ovat pääasiassa Helsingin yliopistossa ja muissa Helsingin korkeakouluissa opiskelevia aktiivisesti musiikkia harrastavia nuoria. Orkesteri valmistaa vuosittain vähintään kaksi sinfoniakonserttiosjelmistoa, jotka sisältävät niin klassikoita kuin oman aikamme musiikkia. Konserttimatkoja järjestetään säännöllisesti niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Omien konserttien lisäksi orkesteri esiintyy säännöllisesti akateemisissa tilaisuuksissa ja muissa tapahtumissa.

Monet kuuluisat orkesterinjohtajat ovat aloittaneet uransa YS:n kapellimestareina, muun muassa Jussi Jalas, Esa-Pekka Salonen, Leif Segerstam and John Storgårds. Vuodesta 2007 kapellimestarina on toiminut Mikk Murdvee.

The *Altgermanisches Julfest* takes its inspiration from a text by the German poet Hermann Allmers, to whom Mielck also dedicated the work. The *Julfest* opens with a vigorous orchestral introduction culminating in the first choral section. The music is then balanced by a more restrained solo section for the baritone. The choir makes a mighty return, and after a slower interlude the music reaches a finale in which the choir's hymn-like music is superimposed upon the more active, dance-like music of the orchestra.

Finnish Suite, Op. 10 (1899)

The crowning moment of Mielck's career was a concert of his music given by the Berlin Philharmonic on 3 December 1898 under the baton of Josef Rebiček.¹² In addition to the Symphony in F minor and the *Dramatic Overture*, the programme included a new work completed that autumn, the *Konzertstück* for piano and orchestra, with Mielck himself as soloist. Berlin critics praised Mielck for his control of musical form but criticised what they saw as his somewhat 'antiquated' style, and the concert failed to bring about the breakthrough that Mielck and his family had wished for. Nonetheless, the Symphony was performed again in the same season in Dresden, where it was well received.

In his new *Konzertstück*, Mielck explored Finnish national themes alongside the more standard central-European Romanticism. Two later works also betray a distinctly Finnish flavour. At the end of December 1898 Mielck completed the piano piece *Three Fantasies on Finnish Polska Melodies* and in the new year he began work on an orchestral suite based on Finnish folk melodies. The resulting work, the *Finnish Suite*, Op. 10, was first performed in a concert of Mielck's works held in Vyborg on 7 February 1899, conducted by Armas Järnefelt.¹³

Of the five movements in the *Finnish Suite*, the first three are based on Finnish folk melodies; in the final two movements Mielck turns to original themes inspired by folk music. The first movement, *Lento-Allegro-Lento*, [5] is based on an ancient herding melody. Mielck presents the melody in the simplest terms: a plaintive oboe singing above a sustained open fifth in the bassoons. When the melody continues in the violins, the accompaniment is reduced to a bass line quietly moving in the lower reaches of the orchestra. Mielck's vision of this herding melody is impressive in its sheer austerity, with which the more energetic atmosphere of the central section provides an effective contrast.

The second movement, *Allegretto grazioso*, [6] is based on a lilting peasant waltz theme. The third movement is a bright scherzo [7] complete with a trio section spiced with some original harmonies. After this comes the

¹² Rebiček, born in Prague in 1844 and trained as a violinist, played in the Weimar Court Orchestra under Liszt, soon developing a parallel career as conductor. He was *Konzertmeister* and conductor in Wiesbaden (1866–82), moving to Warsaw in 1883 and taking over the Budapest opera from Mahler in 1891. He conducted the Berlin Philharmonic Orchestra from 1897 and, as an old friend of Bruch's from his Wiesbaden days, will have learned about Mielck from him. He died in Berlin in 1904.

¹³ Järnefelt (1869–1958), Sibelius' brother-in-law, was the conductor of the Vyborg orchestra between 1898 and 1903. He later made a fine career as an opera conductor and was the conductor (from 1923, the first court conductor) of the Royal Opera in Stockholm from 1907 to 1932. He was also the principal conductor of Finnish National Opera from 1932 to 1936.

suite's second slow movement, a melancholic, singing *Andante* [8].

In the final movement, *Vivace*, [9] Mielck builds the orchestra to bring weight to the suite. The movement is dominated by a lively theme written as 6/8 but often manifested as 3/4, resulting in a hemiola effect which recalls moments from Dvořák's *Slavonic Dances*. As contrast, Mielck introduces a march-like theme, which returns in the grand finale.

The *Finnish Suite* was to be Mielck's final extended work. One can only wonder whether this stylistic shift and his new fascination for folk music would have proved a more permanent feature of future compositions, as only a few months after the completion of the Suite his fatal illness cut this infinitely promising career drastically short.

Kimmo Korhonen is a freelance writer on music and the author of several books about Finnish music. He is currently working on a biography of Ernst Mielck.

juuret suomenruotsalaisissa perinteissä. Syksystä 2009 lähtien kuoroa on johtanut musiikin maisteri Jutta Seppinen. Ohjelmistoa laajennetaan jatkuvasti uusilla tilausteoksilla ja sovituksilla.

Kilpailut, festivaalit ja matkat niin Suomessa kuin ulkomaillakin ovat tärkeä osa kuoron toimintaa. Lyran tekee mielellään yhteistyötä ulkomaalaisten kuorojen, säveltäjien ja kuoronjohtajien kanssa. Lyran haluaa edistää suomalaista naiskuoroperinnettä sekä antaa naiskuoromusiikille uusia muotoja, historiaa tai perinteitä unohtamatta.

Kamarikuoro Kampin Laulu perustettiin syksyllä 1990 silloisen Sibelius-Akatemian musiikinopiskelijan Timo Lehtovaaran B-tutkintokuoroksi. Into laulaa yhdessä ei sammunut tutkintoon, vaan kuoro päätti jatkaa musiikin tekemistä yhdessä. Lehtovaara johtikin kuoroa aina vuoteen 2005. Vuodesta 2011 alkaen kuoron johtajana on toiminut Kari Turunen. Kuoron laulajista noin kolmasosa on musiikin ammattilaisia ja loput aktiivisia ja kokeneita harrastajia. Nuorekkaan kuoron ydinosaamista on enemmän tai vähemmän suomalainen nykymusiikki, mutta ohjelmisto on vuosien varrella ulottunut myös renessanssi- ja barokkimusiikista aina rockiin ja jazziin.

Kampin Laulu on palkittu useissa korkeatasoisissa kansainvälisissä kuorokilpailuissa, kuten Corkin kansainvälisessä kuorokilpailussa Irlannissa (1997), kansainvälisessä Béla Bartók -kuorokilpailussa Debrecenissä Unkarissa (2002), ja kansainvälisessä Harald Andersén -kuorokilpailussa Helsingissä (2007). Kampin Laulu on tehnyt myös runsaasti orkesteriyhteistyötä. Esimerkkinä yhteistyökumppaneista Avanti! kamariorkesteri, Radion sinfoniaorkesteri, Helsingin kaupunginorkesteri, Kymi Sinfonietta, Jyväskylän Sinfonia ja UMO Jazz Orchestra.

Kari Turunen on saanut koulutuksensa Helsingin Yliopistossa ja Sibelius-Akatemiassa, missä hän on opiskellut kuoronjohtamista Matti Hyökin johdolla. Hän on täydentänyt opintojaan mestarikursseilla, mm. Eric Ericsonin, Anders Ebyn, Stefan Sköldin, The Hilliard Ensemblen ja Oren Brownin kanssa. Parhailleen hän kirjoittaa väitöskirjaansa joka käsittelee 1600-luvun sakraalimusiikin esityskäytäntöä. Turunen toimii taiteellisenä johtajana neljälle kuorolle ja yhtyeelle: kamariyhtye Näsin Ääni (2002–); mieskuoro Akademiska

Photo: Markku Rihaja

liedistä nykysäveltäjien teoksiin sekä basso-baritoni-osat suurissa kirkkomusiikkiteoksissa. Kotilainen on esittänyt Bachin *Matteus-passiota*, *Johannes-passiota* ja h-mollimessua lukuisia kertoja eri kapellimestareiden johdolla. Hän on vieraillut usein mm. Helsingin kaupunginorkesterin ja Sinfonia Lahden solistina sekä esiintynyt Helsingin juhlatiimoilla, Musica Novassa ja monilla muilla festivaaleilla mm. Alankomaissa, Itävallassa ja Italiassa. Keväällä 2012 Kotilainen lauloi Olli Mustosen ensimmäisen sinfonian, *Tuuri*, kantaesityksen baritoniosuuden Tampere Filharmonian ja Moskovan Tšaikovsky Sinfoniaorkesterin sekä syksyllä 2012 Helsingin kaupunginorkesterin solistina.

Levytykseen osallistui laulajia kolmesta helsinkiläisestä kuorosta, Akademiska Sångföreningen, Akademiska Damkören Lyran ja Kampin Laulu, kuoronjohtaja Kari Turusen valmentamana.

Akademiska Sångföreningen (Akademen, AS) perustettiin vuonna 1838 'suomalaisen musiikin isän' Fredrik Paciuksen toimesta ja on siten maamme vanhin vielä toimiva kuoro. Kuoron pitkään ja vivahteikkaaseen historiaan on kuulunut mm. Maamme-laulun kantaesittäminen Flooran päivänä vuonna 1848. Kunnianarvoisesta iästään huolimatta kuoron sielu on nuorekas; Akademen vaalii perinteitään, mutta tilaa ja esittää säännöllisesti uutta musiikkia ja ottaa mielellään vastaan vaativia haasteita. Kuoro on yksi Helsingin yliopiston musiikkikorporaatioista, mutta tämän hetken noin 60 aktiivilaulajaa edustavat tasapuolisesti pääkaupunkiseudun eri korkekouluja ja yliopistoja. Moni jatkaa laulajauraansa vielä valmistumisen jälkeenkin, mikä antaa kuorolle terveellisen sekoituksen nuoruutta ja kokemusta. Kuoro konsertoi säännöllisesti Suomessa, ja tekee ulkomaanmatkoja mahdollisuuksiensa mukaan. Pohjoismaiden ja monen Euroopan maan lisäksi kuoro on tehnyt kiertueita Australiaan, Uuteen Seelantiin, Kanadaan ja Yhdysvaltoihin.

Akademiska Damkören Lyran perustettiin vuonna 1946 Eja Tolletin toimesta, pyrkimyksenä luoda laulajayhteisö nuorten opiskelijanaisten keskuuteen. Lyran on yksi Suomen johtavista kuoroista ja Helsingin yliopiston ainoa naiskuoro. Kuorolla on noin 60 aktiivijäsentä, joista useimmat opiskelevat pääkaupunkiseudun eri korkeakouluissa.

Lyran on korkealuokkainen ja moderni naiskuoro, jolla on vahvat

Photo: Kai Backström

Mikk Murdvee began his musical education at age six in the Music High School in Tallinn, studying violin with his mother, Niina Murdvee, and Harald Aasa. Thereafter he studied at the Estonian Academy of Music and Theatre before taking a master's degree at the Sibelius Academy in Helsinki, where he studied violin with Mari Tampere-Bezrodny and gained his violin diploma in 2005.

He joined the conducting class in 2002, studying with Leif Segerstam, Jorma Panula and others, and took his conducting diploma with the Sibelius Academy Symphony Orchestra and Estonian National Opera in 2007. In the same year he became conductor of the Helsinki University Symphony Orchestra, a position in which many prominent Finnish conductors began their careers. He has taken the orchestra on tour to Denmark, Estonia, Germany, Poland and Sweden.

He is a frequent visitor to a number of professional Finnish and Estonian orchestras and in London has conducted the Southbank Sinfonia and Royal College of Music Symphony Orchestra. Since January 2011 he has been assistant to Esa-Pekka Salonen and the Philharmonia Orchestra on several projects. He also continues his career as a violinist and violist, as soloist, chamber musician and orchestral leader alike.

Mikk Murdvee has long been a champion of new music, most notably of Mihkel Kerem's works. Toccata Classics has released the solo-violin sonata and three violin sonatas with pianist Sten Lassmann (TOCC 0140), and Third Symphony, *Lamento* for viola and strings and String Sextet with Estonian National Symphony Orchestra, Tallinn Chamber Orchestra and Tallinn Ensemble (TOCC 0173).

Photo: Matt Jurado

Juha Kotilainen, baritone, studied singing at the Sibelius Academy with Olavi Hautsalo and Matti Tuloisela, attending master-classes with Thomas Hampton and Peter Bernen. Since 1986 he has regularly appeared at the Finnish National Opera, and in 1992–97 he was employed by the Aalto Theatre in Essen, Germany. He has made numerous guest appearances at the Savonlinna Opera Festival and at opera houses across Europe. His recent premiere productions have included Jani Sivén's opera *Abelard and Heloise* (2008), Timo-Juhani Kyllönen's *The Book of Kings* (2009), Ilkka Kuusisto's *Taipaleenjoki* (2010–12), Markus Fagerudd's *Välilasku* (2012) and Lauri Toivio's chamber opera *Isabella* (2012).

Juha Kotilainen has a varied repertoire, ranging from lieder to contemporary works for voice, as well as bass-baritone roles in church music. He has performed Bach's *St Matthew* and *St John Passions* as well as the Mass in B minor several times under different conductors, and shared the stage as a soloist with the Helsinki Philharmonic and Sinfonia Lahti at festivals such as the Helsinki Festival, Musica nova and many others in the Netherlands, Austria and Italy. In spring

Photo: Tuire Ruusko

2012 he sang in the premiere of Olli Mustonen's First Symphony, *Tuuri*, for baritone and orchestra with Tampere Philharmonic Orchestra and also with the Moscow Tchaikovsky Symphony Orchestra and, in autumn 2012, the Helsinki Philharmonic.

The choir on this recording is formed of three Helsinki-based groups, The Academic Male-Voice Choir of Helsinki (Akademiska Sångföreningen, or AS), The Lyran Academic Female-Voice Choir and Kampin Laulu Chamber Choir, rehearsed by chorus-master Kari Turunen.

The Akademiska Sångföreningen choir – usually referred to in English as the Academic Male-Voice Choir of Helsinki – was formed in 1838 by 'the father of Finnish music', Fredrik Pacius, and is thus the oldest Finnish choir still in existence. One of the highlights of its long and chequered history was the first-ever

performance of the Finnish national anthem, 'Our Land', at the students' Flora Day celebrations in 1848. Yet despite its venerable age, the choir has a youthful soul; while cherishing

its traditions, Akademen – as it is known to its friends – commissions and regularly performs new music and welcomes challenges. It has strong ties with the University of Helsinki, but its sixty or so active singers come from universities and colleges all over the Helsinki region. Quite a few choose to stay with the choir long after graduation, which makes for a healthy mix of youth and experience. Concerts are given regularly during the year in Finland, sometimes together with its University of Helsinki sister choir The Lyran Academic Female-Voice Choir, and longer concert and competition tours abroad take place every few years. In addition to the Scandinavian and many other European countries, Akademen has been on tour in Australia, New Zealand, Canada and the United States.

The Lyran Academic Female-Voice Choir was established in 1946 by Eja Tollet and is one of the most prominent choirs in Finland today. With around 60 active members, who are mainly students from different universities and colleges in the Helsinki region, Lyran is the only female-voice choir at the University of Helsinki. Lyran aims to promote and inspire the female choral tradition in Finland. The Swedish-speaking choir is well-known for its musical ambition and the choir is an important social forum for its members.

Mikk Murdvee aloitti musiikkiopintonsa viulunsoitolla kuusivuotiaana Tallinnan Musiikkikeskikoulussa, jossa opiskeli Niina Murdveen ja Harald Aasan johdolla. Vuosina 1998–99 hän opiskeli Viron Musiikkiakatemiassa, ja jatkoi viulunsoiton opintojaan muutettuaan Suomeen 1999 Sibelius-Akatemiassa Mari Tampere-Bezrodnyn johdolla. Viulunsoiton A-kurssin hän suoritti vuonna 2005 erinomaisin arvosanoin.

Vuosina 2002–7 Mikk Murdvee opiskeli Sibelius-Akatemian kapellimestariluokalla, jossa hänen opettajinaan olivat Leif Segerstam sekä mm. Atso Almila ja Jorma Panula. Orkesterijohdon A-kurssin hän suoritti vuonna 2007. Samana vuonna hän aloitti Ylioppilaskunnan Soittajien (YS) kapellimestarina monien suomalaisten kapellimestarikuluksien jalanjäljissä. Hänen johdollaan YS on vierailut Saksassa, Puolassa, Tanskassa, Ruotsissa ja Virossa.

Hän vierailee myös aktiivisesti useiden eri suomalaisten ja virolaisten orkestereiden kapellimestarina. Lontoossa hän on johtanut Southbank Sinfoniaa ja Royal College of Music'in sinfoniaorkesteria. Tammikuusta 2011 lähtien hän on toiminut useaan otteeseen Esa-Pekka Salosen ja Philharmonia Orkestran assistenttina. Hän konsertoi myös aktiivisesti viulistina, niin solistina kuin kamarimuusikkona.

Mikk Murdvee työskentelee paljon myös uuden musiikin ja erityisesti Mihkel Keremin teosten parissa, joita hän on myös julkaissut Toccatan tuottamana: Kolme sonaattia viululle ja pianolle sekä sooloviululonsaatti yhdessä Sten Lassmannin kanssa (TOCC 0140); Kolmas sinfonia, Lament ja jousiseksetto Viron Kansallisorkesteri, Tallinnan Kamariorkesterin ja Tallinn Ensemblen kanssa (TOCC 0173).

Juha Kotilainen opiskeli laulua Sibelius-Akatemiassa Olavi Hautsalon ja Matti Tulon johdolla. Hän on täydentänyt opintojaan mm. Thomas Hampsonin ja Peter Bernen mestarikursseilla. Kotilainen on vieraillut säännöllisesti Suomen Kansallisoopperassa vuodesta 1986 lähtien ja vuosina 1992–97 hän oli kiinnitettyä Essenin Aalto-teatteriin. Kotilainen on vieraillut useita kertoja mm. Savonlinnan oopperajuhlilla sekä laajalti oopperataloissa eri puolilla Eurooppaa. Juha Kotilaisen viimeaikaisimmat kantaesitysproduktiot ovat olleet Jani Sivénin ooppera *Abelard ja Heloise* (2008), Timo-Juhani Kyllösen *Kuninkaiden kirja* (2009), Ilkka Kuusiston *Taipaleenjoki* (2010–12), Markus Fageruddin *Välilasku* (2012) sekä Lauri Toivion *Isabella*-kamariooppera (2012).

Juha Kotilaisen ohjelmistoon kuuluu olennaisesti myös muu laulumusiikki

Photo: Matti Juntala

Photo: Jari Ruokonen

ja sai siellä hyvän vastaanoton.

Konserttikappaleessa Mielck oli keskieurooppalaisen romantiikan rinnalla hyödyntänyt suomalaiskansallisia aineksia, ja myös kahdessa myöhemmässä teoksessa on kansallista sävyä. Joulukuun lopussa 1898 valmistui pianokappale *Kolme fantasiakappaletta suomalaisista polskasävelmistä*, ja vuodenvaihteen jälkeen hän alkoi työstää orkesterisarjaa suomalaisten kansansävelmien pohjalta. Näin syntynyt *Suomalainen sarja* sai kantaesityksensä Armas Järnefeltin¹² johtamassa Mielckin sävellyskonsertissa Viipurissa 7. helmikuuta 1899.

Suomalaisen sarjan viidestä osasta kolme ensimmäistä perustuu kansansävelmiin, kahdessa jälkimmäisessä osassa Mielck on käyttänyt omia kansanomaiseen tyyliin kirjoitettuja teemoja. Avausosassa, *Lento – Allegro – Lento* [5], lähtökohtana on vanha paimensävelmä. Sen Mielck esittelee mahdollisimman pelkistetyksi oboella, jota säästää vain fagottien paikallaan pysyvä kvintti. Kun melodian jatke siirtyy viuluille, taustana on vain matalan rekisterin uumenissa liikkuva bassolinja. Mielckin versio paimensävelmästä tekeekin vaikutuksen juuri karuudellaan, jolle osan keskijakso luo reippaine tunnelmineen tehokkaan vastakohdan.

Toisen osa, *Allegretto grazioso* [6], on eloisasti keinuva talonpoikaivalsi. Kolmas osa on valoisa ja raikas *Scherzo* [7], jonka välitaitteessa kiinnittävät huomiota muutamat persoonalliset harmoniset mausteet. Seuraavana on sarjan toinen hidas osa, surumielisen kauniisti laulava *Andante* [8].

Päätösosassa, *Vivace* [9], Mielck kasvattaa orkesteria luodakseen sarjalle painokkaan finaalin. Osaa hallitsee 6/8-tahtilajiin kirjoitettu mutta 3/4-rytmiin jäsenyvä eloisa teema, jossa hemiolana tunnettu kahden kolmijakoisen rytmin limittäisyys tuo mieleen muutamat Dvořákin *Slaavilaisten tanssien* teemat. Vastakohtaisena elementtinä on keskijakson vakaasti askeltava marssiaihe, joka palaa osan mahdollikaassa loppuhuipennuksessa.

Suomalainen sarja jäi Mielckin viimeiseksi laajemmaksi teokseksi. Jää arvailujen varaan, olisiko sen ennakoimasta tyyllisestä murreksesta ja uudeltaisesta suhteesta kansanmusiikkiin tullut pysyvämpikin ilmiö hänen musiikissaan, sillä vain muutama kuukausi myöhemmin kohtalokas sairaus päätti hänen uransa.

Kimmo Korhonen on freelance-musiikkikirjoittaja ja julkaissut useita teoksia suomalaisesta musiikista. Hän työskentelee parhaillaan Ernst Mielckin elämäkerran parissa.

¹² Järnefelt (1869–1958) oli Viipurin orkesterin kapellimestari 1898–1903. Hän loi myöhemmin hienon uran oopperakapellimestarina ja toimi 1907–32 Tukholman Kuninkaallisen Oopperan kapellimestarina (vuodesta 1923 ensimmäisenä hovikapellimestarina). Hän oli myös Suomen Kansallisoopperan ylikapellimestari 1932–36.

Lyran has been conducted by Jutta Seppinen since 2009.

Lyran's wide repertoire encompasses various genres and the music shifts from traditional to modern, depending on the choir's current projects. Lyran continuously expands its repertoire by commissioning new music by young Finnish composers. Competitions, festivals and tours in Finland and abroad are an important part of the choir's activities.

Photo: Kai Backström

The chamber choir *Kampin Laulu* was established in 1990, when Timo Lehtovaara needed an instrument for his choral conducting exam at the Sibelius Academy. The devotion to singing together did not die out after the exam; instead, the choir decided to carry on the good work. Since August 2011 Kari Turunen has been the conductor of *Kampin Laulu*. At the moment about one third of the singers are music professionals and the rest active amateurs. The core competence of the youthful choir is more or less contemporary Finnish choir music but the repertoire has extended during the years from Renaissance and Baroque music all the way to jazz and rock.

Kampin Laulu has been awarded several prizes at numerous prestigious international choral competitions such as the Cork International Choir Competition, Ireland (1997), the Béla Bartók International Choir Competition, Debrecen, Hungary (2002) and the International Harald Andersén Chamber Choir Competition, Helsinki (2007). *Kampin Laulu* has co-operated with, for example, the Chamber Orchestra Avanti!, the Finnish Radio Symphony Orchestra, the Helsinki Philharmonic Orchestra, Kymi Sinfonietta, Jyväskylä Sinfonia, the UMO Jazz Orchestra and several smaller ensembles and bands.

Photo: Markku Pihlaja

Kari Turunen, chorus-master, studied at the University of Helsinki and choral conducting with Matti Hyökki at the Sibelius Academy. He also attended master-classes with Eric Ericson, Anders Eby, Stefan Sköld, The Hilliard Ensemble, Oren Brown and others and is at present writing a doctoral dissertation on seventeenth-century sacral-music performance. He is Artistic Director of four choirs and ensembles: the Näsin Ääni chamber ensemble (since 2000), the Akademiska Sångföreningen (since 2008), the Kampin Laulu chamber choir (since 2011) and the Petralyosio male singers (since 2011). He is also a member of Lumen Valo – a pioneering early-music vocal ensemble in Finland. His choirs have won many prizes in both national and international competitions and he was personally awarded the choir-leader prize in the international Marktoberdorf Chamber Choir Competition in 2003.

Photo: Markku Pihlaja

From 2001 to 2011 Kari Turunen taught choral conducting at the Tampere University of Applied Sciences; since then he has concentrated on his role as artist and researcher. But he can often be found teaching on choir courses, and he has made a name for himself as a writer specialising in choral music. He is also Chairman of the Finnish Choral Directors' Association.

The **Helsinki University Symphony Orchestra** (Ylioppilaskunnan Soittajat, or YS) was founded in 1926 as a sub-organisation of the Student Union HYY. But it carries on the traditions of Finland's oldest orchestra, the Academic Orchestra (founded in 1747), as its immediate successor. Both the YS and the Academic Orchestra have played an important part in the development of Finnish cultural and musical life. The members of YS are mainly university students who do not study music professionally.

The repertoire of the Orchestra consists of both the masterworks of the symphonic literature and contemporary music. The Orchestra usually gives concerts with two different programmes each year. Concert tours are organised regularly both in Finland and abroad. The Orchestra also performs regularly in academic conferences and other events.

Many famous conductors have conducted Ylioppilaskunnan Soittajat at the beginning of their careers – for example, Jussi Jalas (Sibelius' son-in-law), Esa-Pekka Salonen, Leif Segerstam and John Storgårds. Since 2007 Mikk Murdvee has been conductor of Ylioppilaskunnan Soittajat.

muunnella barokin kauden joulupastoraalista, ja tasapainoisessa melodiikassaan ja tunnelmansa eheydessä yksi hänen viehättävimmistä luomuksistaan.

Orkesterijohdannon punaisena lankana soi 1/16-nuottien melodiasäie, jota vasten piirtyy kontrapunktisia aiheita. Soittimista nousee esiin englannintorvi, kenties Mielckin vastine barokin kaudella suosituille oboe d'amorelle ja sellaisena osuva soitinvalinta teokseen. Ensimmäiset vuorot naisäänet, joiden teema jatkaa seesteisin ja kuulain sävyin johdannossa esitellyistä motiiveista. Orkesterivälikkeen jälkeen on paimenia ilmentävän mieskuoron vuoro. Salaperäisen aavistelevasti alkava mutta vähitellen voimistuva *Halleluja*-jakso vie teoksen mahtavasti purkautuvaan päätösjaksoon, jonka ytimenä on kauniisti virtaileva fuugamainen taite naiskuoron alussa esittämän aiheen pohjalta.

Mielck alkoi säveltää *Altgermanisches Julefestiä* [4] Berliinissä helmikuussa 1898 heti *Dramaattisen alkusoiton* jälkeen. Teos valmistui ilmeisesti lopullisesti vasta myöhemmin keväällä Suomessa, mutta Mielck ehti näyttää ainakin jonkinasteista läpisävellettyä versiota Bruchille. Maaliskuun alussa hän kuvaili teosta: 'Se on täysi vastakohta alkusoitolle. Minun on harvoin onnistunut kirjoittaa niin iloista ja reipasta [musiikkia], varsinkin johdanto ja viimeinen osa, jota Bruch erityisesti kiitti, se on "so recht doch"' ¹⁰

Altgermanisches Julefest kuvaa pimeimmän talven ytimeen sijoittuvaa muinaisgermaanista yule-juhlaa, jonka paikan kristillinen joulu on myöhemmin ottanut. Riehakas pakanallinen juhla on saanut Mielckin kirjoittamaan teoksen maskuliinista voimaa uhkuvalle kokoonpanolle – baritonille, mieskuorolle ja orkesterille – ja myös musiikillisesti se on *Altböhmische Weihnachtlied*iä väkevämmin se. ¹¹

Altgermanisches Julefestin lähtökohdista on saksalaisen Hermann Allmersin runo, ja Mielck omisti teoksen hänelle. Teoksen avaa tarmokas orkesterijohdanto, joka purkautuu ensimmäiseen kuorojaksoon. Sitä tasapainottaa baritonin hillitympi soitto. Kuoro palaa mahdollikain sävyin ja kääntyy hitaamman taitteen jälkeen huipentavaan loppujaksoon, jossa kuoron hymnimäiset sävyt ja orkesterin eloisampi ja jopa tanssillisempi ilmaisu asettuvat päällekkäin.

Suomalainen sarja, op. 10 (1899)

Mielckin ura huipentui sävellyskonserttiin Berliinin filharmonikkojen kanssa 3. joulukuuta 1898; kapellimestarina oli Josef Řebíček. ¹¹ Ohjelmassa oli sinfonian ja *Dramaattisen alkusoiton* lisäksi uusi syksyllä valmistunut *Konserttikappale pianolle ja orkesterille*, jossa Mielck oli solistina. Berliiniläiset kriitikot kiittivät Mielckiä muotojen hallinnasta mutta moittivat tyylin vanhanaikaisuudesta, eikä konsertista tullut sellaista läpimurtoa kuin Mielck ja hänen läheisensä olivat toivoneet. Sinfonia kuitenkin soitettiin vielä samalla kaudella myös Dresdenissä

¹⁰ Ernst Mielck kirjeessä serkulleen Ester Fabritiukselle 7. maaliskuuta 1898.

¹¹ Řebíček syntyi Prahassa vuonna 1844. Hän toimi viulistina Lisztin johtamassa Weimarin orkesterissa ja samalla kehitti itselleen rinnakkaisen uran kapellimestarina. Hän toimi konserttimestarina ja kapellimestarina Wiesbadenissa (1866–82), muutti Varsovaan vuonna 1883 ja jatkoi Mahlerin seuraajana Budapestissä 1891. Hän johti Berliinin filharmonikoita vuodesta 1897 ja tutustui Mielckin Wiesbaden ajoilta olevan ystävänsä Bruchin kautta. Hän kuoli Berliinissä 1904.

Macbeth-alkusoiton tapaan *Dramaattinen alkusoitto* rakentuu perinteisen sonaattimuodon varaan. Mielck ei tuo muotoon mitään uutta, mutta muodon sisällä hän toimii tehokkaasti. Hän ei vain täytä muotoa musiikilla vaan pystyy luomaan tunnetasolla vaikuttavan kokonaisuuden, melkein kuin musiikillisen kertomuksen. Musiikin taustalle Mielck hahmotteleekin eräänlaista abstraktia juonta; kyse ei ole varsinaisesta musiikin ulkopuolelle viittaavasta ohjelmasta vaan enemmänkin erilaisten musiikillisten voimavirtojen kautta jäsenyvistä tunnetilojen kappailusta. Omien sanojensa mukaan Mielck yritti kuvata 'tunnelmakuja tai, jos niin halutaan sanoa, taistelua sankarin hyvien ja pahojen henkien välillä pahan saavuttaessa voiton ja aiheuttaessa sankarin perikadon'.⁷

Mielckin kuvaama taistelu alkaa hitaalla, vakavansävyisellä johdannolla, josta nopean pääjakson rytmisestä aktiivinen pääteema puhkeaa esiin. Eteenpäin suuntautuvaan ja dynaamiseen pääteemaan verrattuna sivuteema luo tehokkaan kontrastin rytmisessä ja melodisessa selkeydessään. Painokkaan lopputeeman jälkeen musiikki liukuu salaperäisen jännitteisesti alkavaan kehittelyyn, jossa Mielck käsittelee keskeisiä aiheitaan. Teoksen vaikutukselle olennaista on se, että kertauksessa teemojen luonne muuttuu. Pääteema saa rinnalleen sellojen ja fagottien vastamelodian, eikä se ole enää samalla lailla aktiivinen kuin aiemmin. Myös sivuteema saa uuden ilmeen, kun se puhkeaa soimaan täyden orkesterin riemukkaassa fortissimossa. Musiikki kääntyy kuitenkin molliin ja vie johdantoteeman paluuseen kouraisevan traagisena versiona. Muutamat johdannon aihelmien muistumat vievät teoksen eleettömästi hiipuvaan, kuin pois kuolevaan päätökseen.

Altböhmisches Weihnachtslied ja *Altgermanisches Julfest*, opp. 5 ja 7 (1897 ja 1898)

Altböhmisches Weihnachtslied ('Vanhaböömiläinen joululaulu') ja *Altgermanisches Julfest* ('Muinaisgermaaninen yule-juhla') ovat monessakin mielessä sukulaisteoksia joskin samalla luonteeltaan selvästi erilaisia. Ne ovat kantaattityyppisiä teoksia kuorolle ja orkesterille, ne ovat syntyneet ajallisesti lähekkään ja niiden tekstit antavat kaksi tulkintaa vuoden pimeimmän ajan suuresta juhlasta, edellinen kristillisen, jälkimmäinen pakanallisen.

Kristillistä joulukertomusta kuvaava *Altböhmisches Weihnachtslied* [2] on kahdesta teoksesta valoisampi ja kevyempi. Sen sanat pohjautuvat vanhaan böömiläiseen joululauluun, joka on tunnettu ainakin 1600-luvun alusta lähtien. Mielck käyttää tekstinä samaa runon saksannosta kuin saksalainen säveltäjä ja kapellimestari Carl Riedel⁸ omassa vuonna 1870 julkaistussa joululaulussaan *Die Engel und die Hirten*.

Altböhmisches Weihnachtslied valmistui aiheeseen sopivasti joulun aikoihin 1897, juuri ennen *Dramaattisen alkusoiton* säveltämistä. Max Bruch seurasi läheltä teoksen säveltämistä ja oli erityisen ihastunut sen *Halleluja*-jaksoon mutta ehdotti teokseen silti joitakin korjauksia. Valmista sävellystä Mielck luonnehti 'hyvin yksinkertaiseksi ja selkeäksi'.⁹ Se on hänen tuotannossaan harvinainen poikkeama barokkiväritteiseen tyyliin,

⁷ Ernst Mielck kirjeessä serkulleen Ester Fabritiukselle 7. maaliskuuta 1898.

⁸ Riedel (1827–88) opiskeli ja myöhemmin opetti pianoa ja musiikinteoriaa Leipzigin konservatoriossa. Hänen oppilaansa Julius Reubken on omistanut hänelle urkusonaattinsa psalmiin 94 (1857).

⁹ Ernst Mielck kirjeessä serkulleen Ester Fabritiukselle 17. tammikuuta 1898.

ERNST MIELCK LOISTAVA JA SURULLINEN URA

Kimmo Korhonen

Loppukevällä 1899 vakava sairaus, kaularauhastuberkuloosi, sai otteen säveltäjä Ernst Mielckistä. Hänet leikattiin, mutta lääkärit eivät antaneet paljoakaan toivoa paranemisesta. Heinäkuussa Mielckin tila näytti yllättäen helpottavan, ja elokuun puolivälissä hän siirtyi Sveitsin Locarnoon Lago di Maggiorin rannalle viettääkseen siellä seuraavan talven. Odotetun paranemisen sijasta tilanne kääntyi huonompaan, sairaus levisi keuhkoihin, ja Mielck kuoli 22. lokakuuta. Hänet haudattiin Locarnoon kaksi päivää myöhemmin, samana päivänä jolloin hän olisi täyttänyt 22 vuotta.

Mielckin varhainen kuolema katkaisi uran, johon oli asetettu suuria odotuksia. Hän oli astunut julkisuuteen vain muutama vuosi aiemmin, ensin pianistina, sitten säveltäjänä. Hän ehti vähinä vuosinaan säveltää suppean mutta loistavaa lahjakkuutta osoittavan tuotannon, mm. ensimmäisen taiteellisesti täysipainoisen suomalaisen sinfonian (1897) kaksi vuotta ennen Sibeliuksen esikoissinfoniaa. Aikalaiset näkivätkin hänessä jopa Sibeliuksen haastajan. Mielckin ura huipentui joulukuussa 1898, jolloin hän piti ensimmäisenä suomalaisena säveltäjänä oman sävellyskonsertin Berliinin filharmonikkojen kanssa.

Menestyksestä huolimatta Mielck jäi Suomen musiikissa osittain ulkopuoliseksi hahmoksi. Aikana, jolloin nuoret suomalaissäveltäjät suuntautuivat kansallisiin aiheisiin ja post-wagneriaaniseen sävelkieleen, hän löysi ihanteensa Mendelssohnin, Schumannin ja Brahmsin keskieuropalaisesta romantiikasta ja perinteisistä sävellysmuodoista.

'Hän oli hauras lapsi'

Mielck syntyi 24. lokakuuta 1877 Viipurissa Suomenlahden itäisimmässä nurkkauksessa varakkaaseen kauppiasperheeseen, jonka kotikielinä olivat saksa ja ruotsi. Hän oli oli erikoinen, sulkeutunut ja sairaaloinen persoona, jonka elämän musiikki täytti lähes täysin, merkittävimpana poikkeamana tragikoomiset ihastumiset kahteen serkkutyttöön.

Heikko terveys varjosti alusta lähtien Mielckin elämää. Hänen äitinsä muisteli myöhemmin:

Hän oli hauras lapsi – kerran hänellä oli jäykkäkouristus – ja lääkäri, joka luuli hänen kuolleen, sanoi minulle 'alkää itkeä, on parasta, että hän sai kuolla, sillä muutoin hänestä olisi tullut idiootti'. Mutta hän ei ollut kuollut vaan toipui. [...] Poika täytti seitsemän vuotta ja puhui tuskin lainkaan – koulunkäyntiä ei voinut ajatellaakaan [...].¹

¹ Ernst Mielckin äiti Irene Mielck kirjeessä kuvanveistäjä Felix Nylundille, 11. toukokuuta 1904.

Idioottia Mielckistä ei tullut. Silti ei vain puheen oppiminen vaan luultavasti muukin älyllinen kehitys viivästy. Sairaaloisuuden lisäksi Mielckin persoonallisuuden muotoutumisessa saattoi olla myös muita tekijöitä, ja monet piirteet – hidas kehitys, sulkeutuneisuus, sosiaaliset vaikeudet ja lähes pakkomielteinen kaltainen uppoutuminen yhteen asiaan – voisivat viitata jonkinasteiseen autismiin.

Mielckiiä on usein luonnehdittu yhdeksi Suomen musiikin suurimmista varhaislahjakkuuksista. Mikään ihmelapsi Mozartin tai Mendelssohnin tapaan hän ei kuitenkaan ollut, sillä hän aloitti säännönmukaiset musiikkiopinnot vasta 10-vuotiaana vanhempien palkkaaman yksityisopettajan johdolla. Toisaalta sen jälkeen kehitys oli häikäisevän nopeaa, ja hän oli vasta 14-vuotispäiviensä kynnyksellä, kun hän lähti Berliiniin opiskelemaan arvostetussa Sternin konservatoriossa.

Mielck opiskeli Berliinissä 1891–94 pianonsoittoa Heinrich Ehrlichin,² musiikinteoraa Ludwig Busslerin³ ja sävellystä Arno Kleffelin⁴ oppilaana. Mielckin ensimmäiset sävellykset syntyivät tämän matkan aikana, mm. pianotrio (1892) joka on kuitenkin kadonnut. Ensimmäinen säilynyt sävellys on pieni *Romanssi* sellolle ja pianolle kesältä 1894. Saman vuoden marraskuussa hän esiintyi ensimmäisen kerran julkisesti pianistina esittämällä Viipurin orkesterin solistina Mendelssohnin g-molli-konserton.

Macbeth-alkusoitto, op. 2 (1896)

Mielck lähti toiselle ulkomaiselle opintomatkalleen syksyllä 1895, jälleen Berliiniin. Tällä kertaa hän sai opettajakseen maineikkaan säveltäjän Max Bruchin, joka kutsui myöhemmin Mielckiiä ”erityisen rakkaaksi oppilaaksi”.⁵

Mielck sävelsi talven 1895–96 aikana Bruchin ohjauksessa jousikvartetton ja *Macbeth-alkusoiton*. Kuvailevasta nimestään huolimatta *Macbeth-alkusoitto* [1] ei ole varsinaista ohjelmamusiikkia. Esimerkiksi eri teemoja ei tunnu luonteelta kytkeä Shakespearen näytelmän tapahtumiin tai henkilöihin, eikä sinfonisen runon kerronnallisuus kiinnostanut häntä myöhemminkään.

Macbeth-alkusoitto huokuu Mendelssohnin ja Schumannin romanttisuutta. Se alkaa hitaalla johdannolla, jossa on sekä tummasti soivaa uhmaa että lyhyistä laulavuutta. Nopean pääjakson keskeisinä elementteinä ovat rytmisesti aktiivinen pääteema, sellojen laavasti laulava sivuteema ja raskaan vaskisoittainen lopputeema. Kehittelyyn Mielck liukuu johdantotunnelmien paluun kautta ja käsittelee siinä sekä johdannon teemaa,

² Ehrling (synt. Wienissä v. 1822) oli pianisti, säveltäjä ja kirjailija sekä yksi ensimmäisistä etnomusikologiasta kiinnostuneista tutkijoista. Hän kuoli Berliinissä vain kaksi kuukautta Mielckiiä myöhemmin 30. joulukuuta 1899. Todennäköisesti hänen tunnetuin oppilaansa Mielckin lisäksi oli Felix Dreychock.

³ Kapellimestari ja teoreetikko Ludwig Bussler (1838–1900) kirjoitti useita oppikirjoja kontrapunktista ja fuugasta, instrumentoinnista, harmonioinnista ja säveltämisestä. Hänen tunnetuin oppilaansa oli Bruno Walter.

⁴ Kleffel (1843–1913) oli niin kapellimestari kuin säveltäjäkin; vaikka hän sävelsi orkesterimusiikkia ja jousikvartetton, suurin osa hänen tuotannostaan on lauluja, kuoroiteoksia ja pianomusiikkia. Walter opiskeli myös hänen opissaan.

⁵ Max Bruch opintotodistuksessaan 22. kesäkuuta 1896.

pääteemaa että sivuteemaa. Verisen ja synkän Macbeth-aiheen kannalta on yllättävää, että teoksen lopussa musiikki puhkeaa juhlaan, voitokkaaseen F-duuriin. Ehkä ratkaisu kuvastaa sitä, että Mielck on lähestynyt sävellystyötä enemmän puhtaana muusikkona kuin aiheelleen uskollisena säveldraamatikkona.

Mielck palasi Suomeen loppukevällä 1896. Hän esiintyi jonkun kerran pianistina ja täydensi talvella 1896-97 piano-opintoja Pietarissa. Keväällä 1897 hän esittäytyi säveltäjänä ensi kerran pääkaupungissa Helsingissä, kun Suomen musiikkielämän valtahahmo ja Helsingin orkesterin kapellimestari Robert Kajanus⁶ johti *Macbeth-alkusoiton* kantaesityksen. Vastaanotto oli innostunut; yleisesti hämmästeltiin, miten nuori, teoksen säveltämisen aikaan vasta 18-vuotias säveltäjä oli onnistunut luomaan niin kypsän ja valmiin teoksen.

Kevään ja kesän 1897 aikana valmistui Mielckin pääteos sinfonia f-molli, jonka menestyksekkään kantaesityksen Kajanus johti Mielckin sävellyskonsertissa Helsingissä saman vuoden lokakuussa. Mielck oli nyt noussut säveltäjänä suomalaisen musiikin eturiviin. Sen sijaan moitteet hänen pianonsoittoaan kohtaan aiheuttivat sen, että hän esitti tästä lähtien pianistina lähinnä vain omia teoksiaan.

Dramaattinen alkusoitto, op. 6 (1898)

Marraskuun alussa 1897 Mielck suuntasi jälleen Berliiniin. Kyse ei ollut varsinaisesta opintomatkasta vaan vapaasta sävellystyöstä, jonka tuloksia hän on käynyt ajoittain näyttämässä Bruchille. Näytettävää olikin, sillä Mielck syttyi Berliinissä uransa kiihkeimpään luomiskauteen. Neljän kuukauden aikana hän ehti korjailia Bruchin ohjauksessa aiemmin valmistuneista teoksista sinfoniaa ja luultavasti myös jousikvintettoa, säveltää uusia teoksia *Altböhmisches Weihnachtslied*in kuorolle ja orkesterille, *Dramaattisen alkusoiton* ja useita lauluja sekä luonnostella *Altgermanisches Julfestin* solistille, kuorolle ja orkesterille ja hahmotella teemoja viululle ja orkesterille sävellettävää konserttikappaletta varten.

Berliinissä Mielck sai solmituksi yhteyden Berliinin filharmonikkojen kapellimestariin Arthur Nikischiin, jolle hän näytti sinfoniaa. Suuri kapellimestari suhtautui kiittävästi ja kannustavasti nuoreen säveltäjään vaikka ei lopulta johtanutkaan yhtään tämän sävellystä. Yhteyksistä Nikischiin saattoi silti olla apua, kun Mielck ryhtyi järjestämään seuraavaksi syksyksi sävellyskonserttia Berliinin filharmonikkojen kanssa.

Merkittävin Mielckin Berliinissä talvella 1897–98 säveltämistä teoksista on tammikuun lopussa valmistunut *Dramaattinen alkusoitto* [3]. Sen yhtenä innoittajana on saattanut olla Brahmsin *Traaginen alkusoitto* (1880), joka teki Mielckiin syvän vaikutuksen, kun hän kuuli sen Berliinissä hiukan ennen *Dramaattisen alkusoiton* säveltämistä. Mielck näytti uutta alkusoittoaan Bruchille, joka on saattanut ehdottaa siihen joitakin korjauksia. Sen jälkeen partituuri lähetettiin Kajanukselle, joka johti teoksen kantaesityksen Helsingissä 17. maaliskuuta 1898. Arvostelijat ottivat teoksen kiittäen vastaan, ja sitä pidetään nykyisinkin Mielckin kypsimpänä teoksena.

⁶ Kajanus (1856–1933) palasi ulkomaisten opintojen jälkeen Helsinkiin vuonna 1882 ja perusti Helsingin orkesteriyhdistyksen, jonka orkesterin (myöh. Helsingin kaupunginorkesteri) ylikapellimestarina hän toimi puoli vuosisataa. Vuodesta 1897 lähtien hän toimi lisäksi Helsingin yliopiston musiikiohjohtajana 29 vuoden ajan. Hänen vaikutus Suomalaisen musiikkielämän ja -koulutuksen kehitykseen on ollut siis valtava. Kajanus oli myös hieno säveltäjä joka sai virikkeitä Kalevalasta jo ennen Sibeliusta.